

Ekosofias Nyhetsbrev

AUGUSTI 2021 - TJUGONIONDE ÅRGÅNGEN

IPCC: LITEN CHANS HÅLLA OSS UNDER 1,5 GRADERS UPPVÄRMNING

Chansen att vi ska hålla oss under 1,5 graders uppvärmning inom de närmaste 20 åren är i princip obefintlig. Visserligen finns en möjlighet att bromsa uppvärmningen till den nivån – men då måste en vändning ske i princip omedelbart. Det skriver IPCC i den första delen av sin sjätte klimatrapport. I rapporten sammanfattar IPCC det aktuella kunskapsläget kring klimatförändringen utifrån fakta i över 14 000 forskningsstudier. Rapporten har en särskild inriktning på de naturvetenskapliga grunderna för klimatförändringen.

I rapporten presenteras fem scenarier under de kommande två decennierna. Inte i någon av dessa understiger temperaturökningen 1,5 grader. Enligt IPCC kan vi till och med ha passerat 1,5 grader tidigare än så, möjligen inom ett tiotal år.

Vad vi kan förvänta oss mer av, och som vi redan nu ser, är extremt väder i form av intensiva skyfall, flodströmmar och även värmeböljor och torka i många regioner. Även marina värmeböljor kommer att bli vanligare. Kusterna kommer att drabbas av höjda havsnivåer, vilket leder till fler översvämningar.

Men klimatförändringarna kommer att slå olika i olika regioner. På Arktis är till exempel uppvärmningen dubbelt så hög som det globala genomsnittet.

Rapporten anger att klimatförändringarna kommer att påverka jordens alla regioner under de kommande decennierna. Även vid 1,5 graders global uppvärmning kan vi förvänta oss fler värmeböljor, längre varma årstider och kortare kalla årstider. Redan vid två graders uppvärmning kommer extremvärmerna att oftare nå kritiska gränser för jordbruk och hälsa.

I rapporten slår IPCC också för första gången fast med säkerhet att det är människan som orsakar klimatförändringar, främst då genom utsläpp av koldioxid, men även andra växthusgaser och luftföroreningar.

Trots det alarmerande läget ses IPCC rapporten som ett steg framåt i klimatarbetet. Bland annat då klimatmodellerna har förbättrats och blivit mer precisa. Det har också tagits steg framåt för att studera hur enskilda klimathändelser hänger ihop med klimatförändringen i stort.

– Vi har nu en mycket bättre bild av klimatet i det förflutna, i nutid och i framtiden, vilket är avgörande för att förstå vart vi är på väg och vad som kan göras och hur vi kan förbereda oss, säger Panmao Zhai, en av ordförandena i IPCC:s arbetsgrupp i en kommentar till rapporten.

Rapporten har även fått stort genomslag internationellt och kommenterats av flera världsledare. Bland annat uppger USA:s president Joe Biden att han hoppas att klimattoppmötet i Glasgow senare i höst blir en vändpunkt för klimatkrisen. Reaktionen från Kinas styre är dock något svalare och en talesperson säger till nyhetsbyrån AFP att "Kina insisterar på att prioritera hållbar, grön och koldioxidsnål utveckling".

EXPERTEN OM SKYFALLEN: "DET SOM HÄNDER I ETT VARMARE KLIMAT"

– Klimatförändringarna sker precis hela tiden. Det får konsekvenser under hela året och över hela jorden, säger Gunilla Svensson, professor i meteorologi vid Stockholms universitet.

I flera år har forskare pekat på att vi går mot ett varmare klimat, med bland annat fler och mer intensiva både värmeböljor och skyfall som följd.

2017 skrev SMHI att en ort i södra Sverige som haft 35 graders värme en gång vart tjugonde år tidigare, kan få samma värmebölja ungefär vart fjärde år i framtiden. Och extrem nederbörd som inträffat vart tjugonde år kan bli

·EKOSOFIA·

verklighet vart åttonde år i Skandinavien – och på vissa platser, vintertid, vart tredje år.

Med varmare temperaturer kan vi, förutom mer intensiv nederbörd, också vänta oss fler värmeböljor, större risk för längre torkperioder – med exempelvis skogsbränder som följd – och mindre snö, berättar Gunilla Svensson.

– Och att havsytans nivå stiger kan få väldigt stora konsekvenser. Det är inte bara när det är extrem nederbörd utan klimatförändringarna sker precis hela tiden, varje dag går vi mot att det blir lite varmare och det får konsekvenser under hela året och över hela jorden.

Gunilla Svensson blir inte längre förvånad när den här typen av skyfall – som i Gävle – inträffar.

– Det här är i linje med vad varje IPCC-rapport har sagt, det är vad vi förväntar oss ska ske. Men vi har byggt våra samhällen efter det klimat vi har och nu måste vi ta höjd för att se till att våra samhällen är beredda på det klimat vi får. Även om vi slutar släppa ut koldioxid kommer det att bli varmare en lång tid framöver så vi måste anpassa oss.

Expressen

DRYGT ÅTTA ÅR KVAR AV KOLDIOXIDBUDGETEN

IPCC:s globala koldioxidbudget, som visar hur mycket koldioxid vi kan släppa ut för att begränsa uppvärmningen till max 1,5°C, blir alltmer exakt. Enligt beräkningen har vi nu drygt åtta år kvar innan budgeten är förbrukad. Detta med 67-procentig sannolikhet.

THE VERDICT ON THE CLIMATE CRIMES OF HUMANITY COULD NOT BE CLEARER: GUILTY AS HELL

De senaste decenniernas ignorerade varningar från forskarvärlden om klimatkrisen har nu blivit verklighet. Människan har genom sina handlingar, eller brist på sådana, överhettat planeten, skriver The Guardians miljöredaktör Damian Carrington i en analys.

– Som en dom över mänsklighetens klimatkras kunde IPCC:s rapport inte vara tydligare: Skyldig så in i helvete, skriver Carrington.

BBC:s miljökorrespondent Matt McGrath skriver att budskapet är långt tydligare än förr om vikten av att politikerna agerar. Om klimatmötet i Glasgow slutar i antiklimax kommer bland annat domstolarna få mycket att göra, skriver han. Aktörer inom miljörelsen har redan, med framgång, börjat gå rättsliga vägar för att tvinga företag och regeringar till handling.

SVT:s klimatkorrespondent Erika Bjerström skriver i en analys att IPCC-rapporten är skakande läsning, men att regeringarnas brist på konkreta tidsplaner för nollutsläpp är ännu mer skakande.

– Det återstår att se vilka svar politikerna har med sig i bagaget när de möts på det globala klimattoppmötet i Glasgow i november.

Även DN:s vetenskapsreporter Maria Gunther skriver att rapporten är tydlig med att framtiden helt beror på de beslut som tas nu.

– Men tack och lov vet vi också vad som hjälper och vad vi måste göra: skära ner våra utsläpp till noll.

Omni

KLIMATKRISEN TRIGGAR NYA DISKUSSIONER OM EKONOMISK TILLVÄXT

Vi behöver få i gång en diskussion om hur tillväxttänkandet bidrar till klimatuppvärmningen. Det menar forskarnätverket Romklubben, som nu utreder hur vi skulle kunna ändra definitionen av BNP för att minska klimatpåverkan.

– Vi mäter fel saker. Vi stjälar av framtiden och så kallar vi det BNP-tillväxt. Det vi måste mäta är kvalitativa saker. Inte kvantitet, säger Anders Wijkman, som var ordförande för Romklubben fram till 2018.

Efter att ha läst IPCC:s senaste klimatrappport menar Anders Wijkman att vi behöver fokusera mer på hur vi mäter tillväxt. Han menar att vi idag mäter vår ekonomi på alldeles för kort sikt och inte heller tar hänsyn till dess långsiktiga konsekvenser för naturliga system och för atmosfären.

·EKOSOFIA·

Mikael Malmaeus, forskare vid IVL, Svenska Miljöinstitutet, anser att vi bör slopa målet om att öka BNP. Istället bör vi låta målen för minskad miljöpåverkan styra och låta ekonomin anpassa sig efter det.

– En del har föreställningen att ekonomin kraschar utan tillväxt. Men det finns inte särskilt mycket belägg för det. Det finns länder som Japan som nästan inte haft tillväxt under många år. Det handlar mer om vilken konsumtionsnivå vi vill upprätthålla som är det stora problemet, säger Mikael Malmaeus till SVT Nyheter.

FORSKARE: ALLT FLER DÖR NÄR TEMPERATURERNA STIGER

356 000 personer dog av extremvärme 2019, och det kommer att bli värre om vi inte bromsar klimatförändringarna, skriver forskare i den vetenskapliga tidskriften The Lancet. Det rapporterar Dagens Nyheter.

– De stigande temperaturerna i kombination med en växande och åldrande befolkning kommer att leda till att fler människor riskerar att drabbas av värmerelaterade hälsoeffekter, säger forskaren Kristie Ebi till tidningen. I analysen finns flera förslag på hur länder kan minska dödsfallen, bland annat vill de se fler parker och miljö med skuggor i städer.

– Det finns en rad skäl till att vi driver det här arbetet så hårt. Först och främst, bättre information är prio ett. Att få en gemensam standard på plats innebär att vi kan börja prissätta risker på ett korrekt sätt, och utifrån det kan investeringar styras bort från ohållbara, och därmed långsiktigt olönsamma verksamheter. Också möjligheterna kommer att bli tydligare, vilket bidrar till att hållbara verksamheter kan få tillgång till kapital och att nödvändiga investeringar blir av. På det här sättet värnar vi den finansiella stabiliteten och konsumentskyddet och bidrar samtidigt till omställningen.

EXTREMVÄDRET ORSAKADE 350 MILJARDER I FÖRLUST FÖRSTA HALVÅRET I ÅR

Svenska försäkringsbolag vill inte försäkra områden som gång på gång översvämmas, men ingen har hittills vågat vara först ut och säga nej.

– Branschen vill gärna fortsätta täcka naturskador, men redan nu pågår en diskussion i Sverige om att säga nej till att försäkra byggnader i naturskadeutsatta områden. Inget försäkringsbolag vill vara först ut med att säga nej, men det är alltså bara en tidsfråga, säger Staffan Moberg, jurist vid Svensk försäkring, till Aktuell Hållbarhet.

I Sverige skiljer vi oss jämfört med många andra länder genom att skyddet mot naturskador är inbakat med flera andra skydd i företags- och hemförsäkringar, vilket ger en relativt billig försäkring. Utomlands är det inte ovanligt med särskilda naturskadeförsäkringar som bara tecknas av de som riskerar skadan, vilket leder till ett litet försäkringskollektiv med höga premier.

– Försäkringar är till för att täcka det som är oförutsett. Om klimatförändringarna leder till att översvämningar blir mer regel än undantag i vissa områden eller för vissa byggnader så kommer de inte vara försäkringsbara i framtiden, säger Staffan Moberg.

IF STÄLLER TUFFARE HÅLLBARHETSKRAV PÅ FÖRETAGSKUNDER

Försäkringsbolaget If skärper sina försäkringsvillkor för större företagskunder. De kunder som inte anses ha ett tillfredsställande hållbarhetsarbete uppmanas av If att förbättra sig eller hitta ett annat försäkringsbolag.

De kunder som inte uppfyller FN:s Global Compact principer om mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö och anti-korruption uppmanas att öka sina ansträngningar eller hitta ett annat försäkringsbolag.

– Vi vill motivera våra företagskunder att följa FN:s Global Compact-principer, även om de inte själva är medlemmar i nätverket, säger If:s koncernchef Morten Thorsrud.

Om If bedömer att en kund inte lever upp till en eller flera av UN Global Compact-principerna uppmanas denne att åtgärda detta. Om kunden inte vid nästa kontroll klarar att genomföra förändringar kan denne komma att behöva byta försäkringsbolag.

·EKOSOFIA·

"ATT SÄTTA PRIS PÅ KLIMATRISKER LIGGER I ALLAS INTRESSE"

Erik Thedéen är generaldirektör på Finansinspektionen och drivande i arbetet med en global standard för hållbarhetsredovisning. Nu ger han sin syn på finanssektorns roll i klimatomställningen och vägen av ny hållbarhetsreglering i Europa och världen.

– Det finns en rad skäl till att vi driver det här arbetet så hårt. Först och främst, bättre information är prio ett. Att få en gemensam standard på plats innebär att vi kan börja prissätta risker på ett korrekt sätt, och utifrån det kan investeringar styras bort från ohållbara och därmed långsiktigt olönsamma verksamheter. Också möjligheterna kommer att bli tydligare, vilket bidrar till att hållbara verksamheter kan få tillgång till kapital och att nödvändiga investeringar blir av. På det här sättet värnar vi den finansiella stabiliteten och konsumentskyddet och bidrar samtidigt till omställningen.

GRÖNMÅLNING STÖRSTA HOTET MOT HÅLLBARA INVESTERINGAR

På bara fem år har pengaflödena till hållbara investeringar tiodubblats. Den största risken är nu s.k. grönmålning, enligt en ny rapport som oroas över vaga nettonollåtaganden.

Nästan 80 procent av världens BNP omfattas av nettonollåtaganden. Samtidigt strömmar pengar till hållbara investeringar, ett flöde som har tiodubblats på bara fem år. Det konstateras i en ny rapport över de senaste hållbarhetstrenderna från Generation Investment Management. Enligt rapportförfattarna börjar den hållbara ekonomin ta form.

Det största hotet är dock grönmålning av olika projekt som vill locka till sig investerare. Det är med växande oro rapportförfattarna ser en låg kvalitet på en del av de nettonollåtaganden som görs och ofta vilseledande budskap om verkliga hållbarhetsfördelar.

– Under det mest avgörande decenniet för klimatåtgärder i vår historia visar den här rapporten på stora framgångar på många områden, men det återstår många brådskande utmaningar. Vi måste ta tillvara möjligheten nu när den globala hållbarhetsrevolutionen är här och säkerställa att vi inte faller tillbaka i gamla mönster utan i stället går in i en rättvis och hållbar framtid, säger Al Gore, styrelseordförande för Generation Investment Management, i en skriftlig kommentar.

2021 kommer bli ett avgörande år med klimattoppmötet i Glasgow som en höjdpunkt, menar rapportförfattarna. Dock så ser de ett stort glapp mellan långsiktiga mål och åtaganden kontra kortsiktiga mål och planer. Att social rättvisa och jämlikhet har gjort intåg i styrelserummen hos investerare och företag tas upp som ett positivt tecken.

BRÅTTOM ATT MINSKA UTSLÄPPEN – ÄVEN FRÅN KONSUMTIONEN

Vi måste börja ta in att vår totala efterfrågan på energi och material har slagit i taket. Det skriver miljödebattören Anders Wijkman, hedersordförande för Romklubben, i en krönika i Aktuell Hållbarhet.

Anders Wijkman konstaterar att IPCC i sin senaste rapport slår fast att den återstående koldioxidbudgeten för att klara nettonollmålet uppgår till 460 Gigaton, vilket är endast elva gånger så mycket som de årliga utsläppen i dag. "Vad de flesta människor inte vet är att med en sådan utsläppsmängd är sannolikheten för att målet nås bara 50 procent", skriver Anders Wijkman i krönikan i Aktuell Hållbarhet.

– På vilket annat område i samhället, där vi har att göra med existentiella risker, är vi nöjda med att chansen är en på två att vi skall lyckas?! Förklaringen är naturligtvis att om sannolikheten sattes högre – säg till 90 procent – så vore kolbudgeten redan konsumerad, skriver Anders Wijkman.

Trots att vi känt till klimatriskerna i mer än trettio år är åtgärderna som totalt vidtagits för att minska utsläppen enligt Anders Wijkman "patetiskt små". När det nu är oerhört bråttom menar han att Sverige borde minska utsläppen – inklusive de från konsumtionen – med minst tio procent per år.

Enligt Anders Wijkman hjälper ny teknik till, men det är "både naivt och farligt" att sätta all sin tilltro till tekniken.

PANDEMIN PÅVERKAR INTE LÄNGRE OVERSHOOT DAY

2020 inträffade Overshoot day den 22 augusti, knappt en månad senare än 2019. Men till synes var det bara ett hack i kurvan. I år inträffade dagen då vi förbrukat årets ranson av förnybara resurser den 29 juli.

Detta enligt Global Footprint Network som varje år räknar fram det datum som ska illustrera resursförbrukningen i världen. Beräkningen bygger på hur vi förbrukar resurser som energi, fiske, skogsbruk och kan ses som en slags årsbudget för naturens förnybara resurser.

Att årets budget skulle ta slut tidigare än förra årets var ingen överraskning, enligt Ola Hansén, klimatexpert vid Världsnaturfonden i Sverige.

– Under pandemin där mycket av industrin och samhället stod stilla, så påverkades resursförbrukningen och den mängd avfall och utsläpp vi genererar. Nu när hjulen börjar rulla igen, så är det inte konstigt att Overshoot day hamnar ungefär där den har legat tidigare.

PRINCIPEN OM ATT FÖRORENAREN SKA BETALA FÖLJS INTE

En av EU:s viktigaste principer för miljöpolitiken är The Polluter Pays Principle, det vill säga att den som förorenar också ska stå för de kostnaderna som förorenningen för med sig. Men det trots att det är en lagstadgad princip tillämpas den inte alltid som den borde – det innebär att det många gånger är skattebetalarna som får stå för saneringskostnaderna. Det skriver Europeiska revisionsrätten i en rapport.

Det visar sig inte minst i att det i EU idag finns tre miljoner områden som är potentiellt förorenade till följd av framför allt industriell verksamhet och behandling och bortskaftande av avfall. Vidare har sex av tio ytvattenförekomster, såsom floder och sjöar, inte god kemisk och ekologisk status. Luftföroreningar, som förutom att de utgör en stor hälsorisk, skadar också växtlighet och ekosystem.

– För att EU ska leva upp till ambitionerna i sin gröna giv på ett effektivt och rättvist sätt måste förorenarna betala för de miljöskador de orsakar. Men hittills har de europeiska skattebetalarna alltför ofta varit tvungna att stå för de kostnader som förorenarna skulle ha betalat. säger Viorel Stefan i Europeiska revisionsrätten som ansvarar för rapporten.

PUNKTLIGA TÅG ÄR EN BILLIG ÅTGÄRD MED STOR KLIMATNYTTA

Järnvägen står för 16 procent av transportererna i Sverige men bara ett par promille av växthusgasutsläppen. För att Sverige ska nå sina klimatmål behöver järnvägstrafiken öka med fyra procent per år, dubbelt så mycket som fallet är nu. Men då behöver kapaciteten öka. En av de billigaste och dessutom effektivaste åtgärderna är att öka punktligheten, enligt forskare vid Lunds universitet.

– Järnvägstrafikens punktlighet är den enskilt viktigaste faktorn som påverkar hur nöjda resenärer är med sin resa och hur attraktivt det är att transportera gods på järnväg. Om punktligheten förbättras kan järnvägens infrastruktur också utnyttjas bättre, med fler och tätare avgångar, säger Carl-William Palmqvist, forskare vid Lunds universitet.

OK MED KRAV PÅ BIOGAS FÖR SLAMSUGNING

Att ställa krav på att slamsugningsbilar som används i kommunal verksamhet ska drivas på biogas går alldeles utmärkt. Det visar en upphandling som Örebro kommun genomfört.

Örebro kommun har i flera år gått på biogas, vilket fungerat bra. Det ledde fram till att Örebro nu även upphandlat biogasdrivna slamsugningsbilar.

– Vi ska behandla avfall på bästa möjliga sätt, det står i miljöbalken, och då ingår att vi ser över hur vi belastar miljön totalt. En slambil kör väldigt mycket, därför behövde vi se vad vi kan göra för att minska miljöpåverkan på transportererna, säger Viktoria Wing, avfallsingenjör på Örebro kommun.

– Det är ju ganska häftigt när man tänker på det. Att de matrester vi kastar och det vi spolar ner i toaletterna blir till gas som sen kan driva bilarna som krävs

·EKOSOFIA·

för att hämta upp avfallet. Det vi vill kasta bort blir i stället en resurs, säger Viktoria Wing.

– Priset per slamsugning är i vår upphandling lägre än genomsnittet i landet. Vi har lyckats hålla ett bra pris och samtidigt fått igenom miljökrav.

ALLT HÖGRE HÅLLBARHETSKRAV PÅ LOKALER

Företagen ställer allt högre krav på hållbarhet gällande de lokaler de hyr. Det visar en undersökning som Castellum gjort tillsammans med sex andra europeiska fastighetsbolag. Castellum har också gjort egna djupintervjuer med sina hyresgäster i Sverige, Finland och Danmark. Även här visas att intresset för hållbarhet ökat markant under pandemin.

– Vi märker att kraven på hållbarhet ökar snabbt. I vissa fall ställer kunderna så höga krav att de inte ens kan realiseras, vilket är fantastiskt, säger Filip Elland, hållbarhetschef på Castellum, till Fastighetsnytt.

Kunder kan till exempel ha önskemål om att sitta i helt återbruksanpassade lokaler.

Enligt honom måste fastighetsägarna nu vara redo att möta eller överträffa hyresgästernas förväntningar. Annars riskerar de stå med objekt som inte är attraktiva på marknaden.

För Castellums kunder är frågor kring klimatneutralitet och fossilfrihet, följt av energieffektivisering, avfall, hälsa, säkerhet och välmående samt mobilitet viktigast.

– Det har även blivit allt vanligare att nordiska bolag efterfrågar data över energi, värme och el, vilket innebär att fastighetsbolag måste bli bättre på att löpande dela med sig av sådan information.

FLER SNABBLADDARE KAN GÖRA ELBÅTAR ATTRAKTIVA

Möjligheten till snabbbladdning är avgörande för om elektrifierade fritidsbåtar ska slå igenom. Det visar en studie initierad av Business Region Göteborg. Enligt studien är marknaden för elbåtar ännu liten, men i takt med att batteriernas kapacitet blir allt bättre ökar räckvidden och kan tillfredsställa de flestas behov.

Men om elbåtarna ska slå igenom på allvar behöver laddinfrastrukturen byggas ut. Om det kommer fler snabbbladdare kan det öka elbåtarnas attraktivitet. Särskilt viktigt är att bygga snabbbladdare vid gästhamnar och vid attraktiva utflyktsmål. På Västkusten skulle det till exempel göra det möjligt att ta sig från Saltholmen till Marstrand cirka 20 sjömil bort för laddning och returreisa samma dag.

– Vi är övertygande om att elektrifiering av fritidsbåtar kommer på bred front och det kan gå snabbare än vi anar. Kanske känns det avlägset nu men se hur fort omställningen till elfordon går. Därför är det viktigt att vi tidigt identifierar vilka hinder som finns för utbyggnad av elinfrastruktur i skärgården. Det handlar också om att få en positiv inställning till omställning bland båtägare, säger Madeleine Johansson, projektledare på Business Region Göteborg och ansvarig för maritima näringar.

MILJÖ- OCH KLIMATPOLITIK ALLT VIKTIGARE

Miljö- och klimatpolitik har blivit allt viktigare för väljarna under sommaren. Det visar en ny undersökning från Novus.

– De viktigaste frågorna speglar egentligen en oro över samhällsutvecklingen som sådan. Och den här sommaren har vi haft återkommande rapporter om naturkatastrofer, säger Torbjörn Sjöström som är vd på Novus.

Han kommenterar det faktum att framför allt frågan om miljön och klimatet växt mest som en av de viktigaste politiska frågorna för väljarna.

I Novus och andra återkommande mätningar om vilken politisk fråga som är viktigast brukar alltid sjukvården ligga i topp, men bland övriga viktiga frågor kan man nu se att miljö- och klimatfrågan växer mer än andra i betydelse.

SVT Nyheter

·EKOSOFIA·

ALLT VANLIGARE MED VAGA OCH SVÅRBEGRIPLIGA MILJÖPÅSTÅENDE I REKLAM

Otydliga och oklara påståenden om miljö, hållbarhet och klimat i svensk reklam blir allt vanligare. Det visar en ny kartläggning av Konsumentverket.

Enligt Konsumentverket har användandet av miljö- och hållbarhetspåståenden i reklam ökat kraftigt i omfattning de senaste sex åren. Allt fler företag påstår att deras tjänster eller varor har miljöfördelar, bland annat i restaurangbranschen, bilbranschen, mejerier, och mode- och skohandeln.

Konsumentverket har låtit analysera reklambudskapen och konstaterar att de ofta är svepande, otydliga eller saknar verifiering.

De marknadsföringsbegrepp som används mest är hållbarhet, hållbar, miljö och klimat, samt relaterade begrepp som exempelvis miljövänlig och klimatneutral.

Men ofta är det svårt eller till och med omöjligt för konsumenterna att förstå varför en vara påstås vara hållbar, bra för klimatet eller miljövänlig. Detta då påståendena är övergripande och saknar detaljerad information. I vissa fall är reklamen till och med osann.

– Det är inte acceptabelt att företag använder sig av vaga miljöpåståenden, som miljövänlig och hållbar, utan att förklara på vilket sätt produkten är miljövänlig eller hållbar. Företaget måste också kunna styrka att det som påstås är sant, säger Emelie Neidre, jurist vid Konsumentverket.

Enligt rapporten finns det idag en allt större förväntan från konsumenter att företag ska kommunicera sitt miljöarbete. Det kan bidra till att många företag känner en viss stress, vilket gör att kvaliteten på det som kommuniceras sjunker.

Konsumentverket konstaterar att om den negativa utvecklingen fortsätter kan det försvåra omställningen till ett mer hållbart samhälle, eftersom vanliga konsumenter inte förstår vad de skall välja eller göra samt blir trötta på generiska budskap.

KRÖNIKA: MYTEN OM DEN TRÅKIGA OMSTÄLLNINGEN

– Jag vet inte hur många gånger jag läst om att ett liv med minskade utsläpp och minskat ekologiskt avtryck på vår planet skulle vara torftigt, snålt eller tråkigt. Det är talande att det alltid är folk som inte gjort omställningen som har den bilden eftersom den inte stämmer, skriver Erik Hansson, chefredaktör för Natursidan i en krönika.

UTBILDNINGAR PÅ DISTANS – ELLER PÅ PLATS

Med tanke på rådande pandemi och osäkerheterna kring folkhälso-myndighetens rekommendationer planerar vi för att kunna genomföra nedanstående utbildningar på distans, vilket betyder att deltagarna kan vara med i utbildningen från valfri lokal; t ex hemifrån eller från kontoret. Om rekommendationerna så medger kommer vi att genomföra dem på plats, i lämplig lokal, i centrala Göteborg.

Utöver vid nedanstående tillfällen kan vi enkelt genomföra utbildningarna även vid andra tidpunkter, som bättre passar er verksamhet. Kontakta oss gärna!

Grundläggande miljöutbildning – 23 september 2021

Från hot till möjligheter med trovärdigt miljöarbete – en halvdag om hållbarhet; grundläggande miljöfakta, miljöarbete och företagande.

Seminarier ger grundläggande miljökunskap samtidigt som det skapar ökad medvetenhet om miljöarbetet och dess möjligheter.

Utbildningen motsvarar kraven i Svensk Miljöbas.

Se vår hemsida för närmare detaljer – www.ekosofia.se

Vem säger vad – och varför? – 20 oktober 2021

En halvdag om opinion och kommunikation inom miljö och hållbar utveckling. I en värld där olika intressen försöker styra vad vi uppfattar som sanningar – vem kan man egentligen lita på?

Det här berör i allra högsta grad hållbarhetsfrågorna! Därför erbjuder ”de två Eko:na” – Ekosofia och Ekocentrum – en uppskattad utbildning där du får verktygen för att analysera och förstå vad som sägs och skrivs.

Se Ekocentrums hemsida för närmare detaljer – www.ekocentrum.se

Trovärdig miljökommunikation – hösten 2021

En halvdags workshop för dig som vill använda miljö- och hållbarhetsargument i reklam och annan marknadskommunikation, utan att riskera s.k. grönmålning. Vi går igenom både principer, standarder och lagstiftning; t ex hur reklamombudsmannen och marknadsdomstolen bedömer. Vi redovisar hur trovärdighet byggs upp, liksom fallor och fel, med egna exempel tillsammans med deltagarnas egna erfarenheter.

Vi går självklart också igenom Konsumentverkets senaste kartläggning ”Miljöargument i marknadsföring på den svenska konsumentmarknaden 2021”.

Se även notis ovan i detta nyhetsbrev.

Sedan den 25 maj 2018 gäller en ny EU-förordning om personuppgifter (GDPR). Som mottagare av Ekosofias Nyhetsbrev bedömer vi att du givit ditt samtycke till vår hantering av dina personuppgifter. Detta innebär att du även i fortsättningen kommer att få vårt nyhetsbrev. Om du inte vill ha vårt nyhetsbrev så kan du meddela oss via mail eller telefon.

Ekosofias nyhetsbrev utkommer med 11 nr/år. Ansvarig utgivare är Bill Romanus.

För mer information om nyhetsbrevet kontakta Bill Romanus, romanus@ekosofia.se.

För information om Ekosofia AB och våra tjänster kontakta Magnus Ruberg, magnus.ruberg@ekosofia.se.

Kort om Ekosofia AB

Ekosofia AB är ett kunskapsföretag som verkar för hållbar utveckling.

Detta gör vi genom att erbjuda våra kunder att med hjälp av ett ökat miljömedvetande – ekosofi – nå såväl social och ekonomisk som ekologisk framgång.

Planerat och trovärdigt miljöarbete är vår metod.

Kommunikation – att åstadkomma dialog – är vårt främsta verktyg.

Vi arbetar som konsulter, projektledare och kvalificerade rådgivare.

Ekosofia AB grundades 1993 av Bill Romanus och Magnus Ruberg.

För ytterligare information – www.ekosofia.se